

Minister Sprawiedliwości

BM-V.0912.14.2023

IK 4511545

Warszawa, 11 października 2024 r.

Pan
Michał Gałek
Prezes Sądu Okręgowego
w Radomlu

Pani
Monika Maciąg
Dyrektor Sądu Okręgowego
w Radomiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. INFORMACJE O KONTROLI

Jednostka kontrolowana: Sąd Okręgowy w Radomiu (dalej: SO, Sąd lub Zamawiający).

Kontrolerzy: Marcin Górecki – główny specjalista, Mariusz Kramarczuk - radca, oraz Mateusz Przychodźki – starszy specjalista, działający na podstawie upoważnień nr 60/2023, 61/2023 i 62/2023 z 6 grudnia 2023 r. wydanych z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości przez zastępcę dyrektora Biura Ministra, Jakuba Jamkę.

Tematyka kontroli: Wydatkowanie środków publicznych w ramach postępowań realizowanych w trybie ustawy *Prawo zamówień publicznych* oraz zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł; gospodarowanie środkami transportu; realizacja wydatków ujętych w planie finansowym na dany rok budżetowy; zasady przyznawania i wypłaty należności ławnikom sądowym.

Termin kontroli: 8-29.12.2023 r.¹

Okres objęty kontrolą: 2022 r. – wrzesień 2023 r.

Tryb przeprowadzania kontroli: zwykły.

[akta kontroli str. 1-16]

II. USTALENIA WSTĘPNE

W badanym okresie prezesem SO do 18.12.2023 r. była SSO Marta Łobodzińska²; do dnia 12.02.2024 r. na stanowisku prezesa Sądu był wakat. Obecnie Prezesem Sądu jest SSO Michał Gałek.

¹ W tym w siedzibie SO w dniach 8, 11-13.12.2023 r.

² Powołana w dniu 18.12.2017 r.

Dyrektorem Sądu od 16.12.2002 r. do 3.07.2022 r. był [REDAKTOWANO]. Następnie od 4.07.2022 r. do 31.10.2023 r. dyrektorem Sądu był [REDAKTOWANO]. Obecnie od 1.11.2023 r. funkcję tę pełni Monika Maciąg.

Dyrektor Sądu wykonuje jednocześnie zadania i posiada kompetencje dysponenta trzeciego stopnia dla Sądu Rejonowego w Lipsku, Przysusze, Szydłowcu i Zwoleń.

Główną księgową w SO w badanym okresie była i nadal jest [REDAKTOWANO] (dalej: główna księgowa).

[akta kontroli str. 17-45]

III. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Wydatkowanie środków publicznych w ramach zamówień publicznych.

Obszar zamówień publicznych oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami z uwagi na:

- wskazanie w obecnie obowiązujących wewnętrznych uregulowaniach w zakresie zamówień publicznych o wartości poniżej 130 000 zł zbyt wysokiej kwoty (20 000 zł netto), poniżej której dokonuje się zakupu u wybranego wykonawcy nie stosując konkurencyjnej procedury wyboru wykonawcy zamówienia podprogowego, co nie gwarantuje prawidłowego zabezpieczenia interesów SO;
- błędy w treści oświadczeń składanych w trybie art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - *Prawo zamówień publicznych*³ (dalej: *ustawa Pzp*) polegające na niewskazywaniu wszystkich wykonywanych czynności w jednym z postępowań i funkcji przy udzieleniu trzech kontrolowanych zamówień przez osoby składające te oświadczenia na stosowanych przez SO drukach, co budzi wątpliwości w zakresie zachowania zasady przygotowania i przeprowadzenia tych postępowań w sposób przejrzysty;
- niewskazanie wartości zamówienia w *Protokole postępowania* dotyczącego jednego z kontrolowanych postępowań o udzielenie zamówienia i jego równowartości w euro, lecz tylko wartości zamówień z podziałem na części i ich równowartości w euro.

1.1 Regulacje wewnętrzne w zakresie zamówień o wartości równej lub przekraczającej 130 tys. zł.

W SO w okresie objętym kontrolą obowiązywał *Regulamin udzielania zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane o wartości równej lub przekraczającej kwotę 130 000 złotych dla: SO, Sądu Rejonowego w Lipsku, Sądu Rejonowego w Szydłowcu, Sądu Rejonowego w Przysusze i Sądu Rejonowego w Zwoleń*, podpisany 27.01.2021 r. przez ówczesnego dyrektora SO, [REDAKTOWANO] (załącznik nr 8 do polityki rachunkowości SO).

W powyższych regulacjach w zakresie zamówień publicznych nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

1.2 Wewnętrzne uregulowania w zakresie zamówień publicznych o wartości poniżej 130 tys. zł.

W SO w okresie objętym kontrolą obowiązywał *Regulamin udzielania zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane o wartości mniejszej niż 130 000 złotych dla: SO, Sądu Rejonowego w Lipsku, Sądu Rejonowego w Szydłowcu, Sądu Rejonowego w Przysusze i Sądu Rejonowego w Zwoleń*, podpisany 27.01.2021 r. przez

³ Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 ze zm., Dz. U. 2022 r., poz. 1710 ze zm. i Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 ze zm.

ówczesnego dyrektora SO, [REDAKTOR] (załącznik nr 7 do polityki rachunkowości SO), zwany dalej *Regulaminem zamówień podprogowych*.

W zakresie powyższej regulacji nie stwierdzono nieprawidłowości, jednak w ocenie kontroli określono w nim zbyt wysoką kwotę (20 000 zł netto), poniżej której dokonuje się zakupu u wybranego wykonawcy, nie stosując rozeznania cenowego/zaproszenia do składania ofert, tj. konkurencyjnej procedury wyboru wykonawcy zamówienia podprogowego.

W ocenie kontroli dopuszczenie tak wysokiej kwoty bagatelnej określonej w ww. regulacjach uniemożliwiało dokonanie wyboru wykonawcy takiego zamówienia w trybie konkurencyjnym bez dochowania pisemności postępowania, co nie gwarantowało prawidłowego zabezpieczenia interesów SO. Powyższe nie pozwala na jednoznaczne potwierdzenie, że środki publiczne zostały wydatkowane zgodnie z podstawowymi zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*⁴, tj. w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów oraz umożliwiającą terminową realizację zadań. Kwota bagatelna powinna być ustalona w takiej wysokości, aby koszty nakładów poczynionych przy przeprowadzeniu rozeznania rynku w celu udzielenia danego zamówienia podprogowego nie przekraczały ewentualnych zysków wynikających z konkurencyjnej procedury wyboru najkorzystniejszej oferty (wyboru wykonawcy). Należy wskazać, że w dobie istnienia oraz powszechnego stosowania wyszukiwarek internetowych przy zakupach towarów i usług nakłady te (w tym osobowe) są znikome. W związku z tym kwota bagatelna powinna być znacznie niższa od 20 000 zł netto i dostosowana do wielkości budżetu SO.

[akta kontroli str. 46-69]

2. Prowadzenie postępowań.

2.1. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości równej lub przekraczającej 130 tys. zł.

Z 13 przeprowadzonych w SO w okresie objętym kontrolą postępowań o udzielenie zamówienia publicznego skontrolowano 3 postępowania nr⁵:

- 1) ZP 226 – 7/22 pn. „Wykonanie systemu kontroli dostępu i systemu monitoringu wizyjnego w budynku Sądu Rejonowego, ul. Moniuszki 6, 26 – 700 Zwoleń”, o wartości szacunkowej 202 545,13 zł (45 478,97 euro),
- 2) ZP 226 – 6/22 pn. „Sprzątanie pomieszczeń i terenów zewnętrznych – świadczenie usług z zakresu bieżącego utrzymywania czystości w budynkach SO oraz w budynkach Sądów Rejonowych w Zwoleń, w Lipsku, w Przysusze i w Szydłowcu” – sześć części zamówienia dotyczących poszczególnych budynków, o wartości szacunkowej 905 040,65 zł (203 215,53 euro)⁶,
- 3) ZP 226 – 4/23 pn. „Wykonanie modernizacji kotłowni w budynku Sądu Rejonowego, ul. Moniuszki 6, 26 – 700 Zwoleń”, o wartości szacunkowej 223 076,52 zł (50 089,03 euro).

⁴ Dz. U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.; Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.

⁵ Z Zestawienia zamówień publicznych o wartości szacunkowej przekraczającej kwotę 130 000 zł udzielonych w SO w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 30 września 2023 r.

⁶ W tym dotycząca części nr 1: 414 634,15 zł (93 100,90 euro), części nr 2: 28 455,15 zł (6 389,28 euro), części nr 3: 129 268,29 zł (29 025,57 euro), części nr 4: 126 829,27 zł (28 477,92 euro), części nr 5: 121 951,22 zł (27 382,62 euro) oraz części nr 6: 83 902,44 zł (18 839,24 euro).

Postępowania zostały przeprowadzone na podstawie *ustawy Pzp*, w tym pierwsze i trzecie w trybie podstawowym (bez negocjacji) zgodnie z art. 275 pkt 1 ww. ustawy, a drugie w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z art. 129 ust. 1 pkt 1 tejże ustawy.

Wartość każdego zamówienia ustalono zgodnie odpowiednio z art. 28, 29, 30, 34 i 36 *ustawy Pzp*.

Postępowania zostały poprzedzone *Wniosekami o wszczęcie procedury udzielenia zamówienia na dostawy, usługi i roboty budowlane*. Do przeprowadzenia postępowań zostały powołane komisje przetargowe (dalej: Komisje przetargowe).

Kierownik zamawiającego, osoba udzielająca zamówienia, członkowie Komisji przetargowych i osoby mogące wpłynąć na wynik postępowań złożyli oświadczenia określone w art. 56 ust. 4 *ustawy Pzp*, lecz z błędami w ich treściach (uchybieniami) opisanymi niżej.

Pierwsze i trzecie postępowania zostały wszczęte poprzez zamieszczenie, w tym samym dniu⁷ odpowiednio specyfikacji warunków zamówienia (dalej: SWZ) na stronie internetowej prowadzonego postępowania⁸, a także ogłoszenia o zamówieniu w BZP⁹. W drugim postępowaniu, również zamieszczono SWZ na stronie internetowej¹⁰ prowadzonego postępowania oraz ze względu na wartość zamówienia przekraczającą próg unijny ogłoszenie przekazano Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej oraz opublikowane w Dz. Urz. UE¹¹. Dokumenty te spełniały wymogi zawarte odpowiednio w art. 276, 280, 281 i 283 oraz art. 133, 134 i 138 *ustawy Pzp*.

Zamawiający w pierwszym i trzecim postępowaniu nie skorzystał z prawa do żądania wniesienia wadium, a w trzecim postępowaniu żądał wniesienia wadium we wszystkich 6 częściach zamówienia, zgodnie z art. 97 ust. 1 *ustawy Pzp*. Natomiast we wszystkich postępowaniach skorzystał z prawa do żądania wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy, co było też zgodne z odpowiednio: art. 134 ust. 2 pkt 5 i art. 281 ust. 2 pkt 19 *ustawy Pzp*. Kwoty wadium zostały określone zgodnie z art. 281 ust. 4, a wysokość zabezpieczeń ustalono zgodnie z art. 452 ust. 2 *ustawy Pzp*.

Otwarcie ofert¹² nastąpiło w terminach określonych w ogłoszeniach o zamówieniu oraz SWZ, zgodnych z *ustawą Pzp*. Bezpośrednio przed otwarciem ofert Zamawiający podał kwotę jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie danego zamówienia¹³.

We wszystkich postępowaniach oferty złożono w wyznaczonym terminie; w pierwszym postępowaniu 2 oferty, w drugim odpowiednio od 1 do 5 ofert częściowych (na wszystkie części) łącznie przez 11 wykonawców i w trzecim 4 oferty.

We wszystkich postępowaniach przekazano do Prezesa UZP informacje o złożonych ofertach zgodnie z *ustawą Pzp*.

W trakcie oceny ofert, biorąc pod uwagę ustalone kryteria¹⁴ dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty (odrzućcenia ofert/unieważnienia postępowania):

⁷ Odpowiednio: 17.10.2022 r. i 24.07.2023 r.

⁸ www.ezamowienia.gov.pl

⁹ Odpowiednio nr: 2022/BZP 00395651/01 z 17.10.2022 r. i 2023/BZP 00321366/01 z 24.07.2023 r.

¹⁰ 20.12.2022 r.

¹¹ Przekazane 15.12.2022 r. oraz opublikowane w Dz. Urz. UE nr 2022/S 246-707404 z 20.12.2022 r.

¹² Odpowiednio: 2.11.2022 r., 20.01.2023 r. i 8.08.2023 r.

¹³ Odpowiednio: 249 130,51 zł, 1 113 800,00 zł (510 000,00 zł, 35 000,00 zł, 159 600,00 zł, 156 000,00 zł, 150 000,00 zł i 103 200,00 zł) i 274 384,12 zł.

¹⁴ W pierwszym postępowaniu: cena oferty - 60 pkt (%) i długość okresu gwarancji i rękojmi na roboty budowlane - 40 pkt (%); w drugim postępowaniu: cena oferty - 60 pkt (%) w zakresie wszystkich części i jakość oferowanych środków higienicznych - 40 pkt (%) w zakresie części 1, 3, 4, 5 i 6 oraz doświadczenie osób

- 1) w pierwszym postępowaniu z ceną oferty¹⁵ 228 657,00 zł,
- 2) w drugim postępowaniu z ceną ofert¹⁶: w cz. 1 – 503 115,60 zł, w cz. 3 – 146 635,08 zł, w cz. 4 – 122 480,00 zł, w cz. 5 – 127 492,80 zł i w cz. 6 – 95 825,40 zł, jednocześnie odrzucono:
- ofertę¹⁷ złożoną w części 1, ponieważ wykonawca nie złożył przedmiotowego środka dowodowego zgodnie z art. 107 ust. 3 ustawy Pzp,
 - oferty¹⁸ złożone w części 1 i 4, ponieważ wykonawca złożył niepodpisany przedmiotowy środek dowodowy zgodnie z art. 107 ust. 3 ustawy Pzp,
 - oferty¹⁹ złożone w części 3 i 4, ponieważ wykonawca złożył niepodpisany przedmiotowy środek dowodowy zgodnie z art. 107 ust. 3 ustawy Pzp,
 - ofertę²⁰ złożoną (jako jedyną) w części 2 z powodu treści oferty niezgodnej z warunkami zamówienia zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp
- i jednocześnie unieważniono postępowanie dotyczące 2 części zamówienia na podstawie art. 255 pkt 2 ustawy Pzp,
- 3) w trzecim postępowaniu z ceną oferty²¹ 167 724,85 zł, jednocześnie odrzucono ofertę²², ponieważ wykonawca nie udzielił wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w związku z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp.

O wyborze najkorzystniejszej oferty i odrzuceniu ofert, zgodnie z art. 253 ustawy Pzp, oraz o unieważnieniu postępowania w ww. części zamówienia, zgodnie z art. 260 ustawy Pzp, poinformowano wszystkich wykonawców, którzy złożyli oferty w ww. postępowaniach, przysyłając im drogą elektroniczną stosowne zawiadomienia i zamieszczając je na stronie internetowej prowadzonego postępowania.

Z wyłonionymi wykonawcami, w terminach nienaruszających postanowień odpowiednio art. 308 ust. 2 i art. 264 ustawy Pzp, zawarto umowy²³ zgodne z treścią wybranych ofert.

Ogłoszenia o wyniku postępowania i o udzieleniu zamówienia, w terminach wynikających z art. 309 ust. 1 lub 265 ust. 1 ustawy Pzp, zostały opublikowane odpowiednio w BZP²⁴ i przekazane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej oraz opublikowane w Dz. Urz. UE²⁵.

W trakcie prowadzenia postępowań SO sporządzał *Protokoły* zgodnie z art. 71-73 ustawy Pzp z uchybieniem dotyczącym jednego *Protokołu*, o którym mowa niżej.

W przygotowaniu i przeprowadzeniu ww. 3 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego stwierdzono niżej opisaną nieprawidłowość i uchybienia:

- w *Protokole* dotyczącym drugiego postępowania nie wskazano wartości zamówienia (tj. łącznej wartości zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy Pzp) i jego równowartości w euro, lecz tylko wartości zamówień z podziałem na części i ich równowartości w euro, co jest

wykonujących usługi mycia zewnętrznego okien (przeszkleń) - 40 pkt (%) w zakresie części 2; w trzecim postępowaniu: cena oferty - 60 pkt (%) i długość okresu gwarancji i rękojmi na roboty budowlane - 40 pkt (%).

¹⁵ Złożonej przez: RAM-INSTAL Robert Miśkowiec.

¹⁶ Złożonych przez: Impel Facility Services Sp. z o.o w zakresie cz. 1, 3 i 5, Konsorcjum: CLEAN PERFEKT PLUS SP. z o.o. i ROKA PLUS Sp. z o.o. w zakresie cz. 4 i 6.

¹⁷ Złożoną przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Karabela” Sp. z o.o.

¹⁸ Złożone przez P.U. SOS Barwił Barbara Jakubczak.

¹⁹ Złożone przez Glanc-serwis Mariola Mroczkowska.

²⁰ Złożoną przez Carzoni Izabela Seweryn.

²¹ Złożoną przez INTAL-BUD KP Sp. z o.o.

²² Złożoną przez ENERGO-THERM ENGINEERING Sp. z o.o.

²³ W zakresie: 1. postępowania – umowa nr 8/ZP/22 z 10.11.2022 r., 2. postępowania – umowy z 30.03.2023 r. nr: 1/ZP/23 na CZĘŚĆ I, 1/ZP/23 na CZĘŚĆ III, 1/ZP/23 na CZĘŚĆ IV, 1/ZP/23 na CZĘŚĆ V i 1/ZP/23 na CZĘŚĆ VI, 3. postępowania – umowa nr 5/ZP/23 z 23.08.2023 r.

²⁴ Odpowiednio: nr 2022/BZP 00488339/01 z 9.12.2022 r. i nr 2023/BZP 00367171/01 z 25.08.2023 r.

²⁵ Przekazane 4.04.2023 r. oraz opublikowane Nr 2023/S 070-213295 z 7.04.2023 r.

- niezgodne z art. 72 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 30 ust. 1 *ustawy Pzp* i treścią wzoru protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (Druk ZP – PN) stanowiącego załącznik do *Rozporządzenia*,
- uchybienia stwierdzono w treści oświadczeń składanych w trybie art. 56 ust. 4 *ustawy Pzp* (dalej: oświadczenia), w tym:
- we wszystkich kontrolowanych postępowaniach ówcześni Dyrektorzy²⁶ złożyli oświadczenia, zaznaczając na stosowanych przez SO drukach tych oświadczeń, że składa je tylko jako kierownik zamawiającego, nie zaznaczając odpowiednio na tych drukach (i nie składając oświadczeń na odrębnych drukach) informacji, że składał te oświadczenia też jako osoba udzielająca zamówienie,
 - dodatkowo w drugim postępowaniu wszystkie osoby będące członkami Komisji przetargowej i jednocześnie wskazane w *Protokole* jako osoby mogące wpłynąć na wynik postępowania (wykonujące dodatkowo wskazane w *Protokole* czynności związane z przygotowaniem postępowania) zaznaczyły na drukach tych oświadczeń, że składały te oświadczenia tylko jako członkowie Komisji przetargowej, nie zaznaczając odpowiednio na ich drukach informacji, że składały je też jako osoby mogące wpłynąć na wynik postępowania, co nie koresponduje z odpowiednią treścią w *Protokołach*.

Opisane błędy w treści składanych oświadczeniach nie naruszają wprost art. 56 ust. 4 *ustawy Pzp*, lecz budzą wątpliwości w zakresie zachowania zasady przygotowania i przeprowadzenia tych postępowań w sposób przejrzysty, tj. zasady określonej w art. 16 pkt 2 *ustawy Pzp*. Ponieważ wykonywanie wszystkich (podwójnych) czynności (funkcji) przez ww. osoby powinno wynikać z treści ich oświadczeń bez posilkowania się dodatkowo zapisami zawartymi w tym zakresie w *Protokołach* lub innych dokumentach z postępowań oraz informacje te powinny być w danym zakresie takie same. Ma to umożliwić weryfikację prawidłowości danego postępowania na podstawie treści złożonych oświadczeń.

Ustalone w trakcie przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego uchybienia i nieprawidłowości nie miały w ocenie kontroli wpływu na wynik tych postępowań.

Ustalenia dotyczące treści umów zawartych na podstawie przeprowadzenia ww. 3 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego zostały opisane w pkt 4.4 niniejszego dokumentu pokontrolnego.

[akta kontroli str. 70-192]

2.2. Postępowania podprogowe.

Kontrolą objęto 10 zamówień podprogowych wybranych z łącznej liczby 62 zamówień podprogowych²⁷. Są to:

- 1) Dostawa druków do SO oraz Sądów Rejonowych w Zwoleń, Lipsku, Przysusze oraz Szydłowcu - nr Go 242-1/22,
- 2) Konserwacja instalacji elektrycznej, stacji trafo, agregatu prądotwórczego – nr Go 246-21/22,
- 3) Dostawa mebli biurowych do SO oraz Sądu Rejonowego w Szydłowcu – nr Go 248-2/22,
- 4) Dostawa i montaż dwóch klimatyzatorów w pomieszczeniu serwerowni w budynku SO - nr I-226-1/22,

²⁶

²⁷ W tym: 7 zamówień podprogowych z Zestawienia zamówień podprogowych - o wartości szacunkowej poniżej kwoty 130 000 zł udzielonych w SO w roku 2022 i 3 zamówienia podprogowe z Zestawienia zamówień podprogowych - o wartości szacunkowej poniżej kwoty 130 000 zł udzielonych w SO w roku 2023.

- 5) Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej remontu budynku Sądu Rejonowego w Lipsku przy ul. Partyzantów 7 – nr I-226-2/22-2,
- 6) Dostawa, montaż, konfiguracja i uruchomienie skanera do prześwietlenia bagażu dla Sądu Rejonowego w Zwoleniu – nr I-226-4/22,
- 7) Świadczenie usług polegających na wykonaniu konserwacji, przeglądów technicznych oraz napraw sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych w obiektach SO oraz Sądach Rejonowych w: Lipsku, Przysusze, Szydłowcu i Zwoleniu w okresie od 1.01.2022 r. do 31.12.2023 r. – nr PPOŻ-280-1/22,
- 8) Dostawa druków do SO oraz Sądów Rejonowych w Zwoleniu, Lipsku, Przysusze oraz Szydłowcu - nr Go 242-1/23,
- 9) Dostawa mebli biurowych do SO – nr Go 248-1/23,
- 10) Kompleksowa usługa opieki serwisowej drukarek atramentowych w SO oraz Sądów Rejonowych w Zwoleniu, Lipsku, Przysusze oraz Szydłowcu - nr Go 240-4/23.

Wszystkie skontrolowane zamówienia podprogowe zostały udzielone w oparciu o procedurę wszczętą w wyniku zatwierdzonego przez Dyrektora wniosku²⁸ zawierającego m.in. przedmiot zamówienia i jego wartość oraz notatki służbowej zawierającej m.in. uzasadnienie zakupu i oszacowanie wartości zamówienia. Wnioski zostały asygnowane przez Gł. Księgową na okoliczność zgodności wydatku z planem finansowym na dany rok budżetowy/zabezpieczenia finansowego na realizację przedmiotowego zamówienia podprogowego i wskazanie źródła finansowania oraz przez głównego specjalistę ds. zamówień publicznych potwierdzającego prawidłowość zastosowania właściwej wg wartości procedury udzielenia zamówienia zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. Dokumentacja zamówień podprogowych zawierała także: zaproszenie do składania ofert (zapytanie ofertowe) z załącznikami, złożone oferty i ew. inną korespondencję z wykonawcami, wnioski o udzielenie zamówienia i upublicznione informacje o wyborze oferty.

W postępowaniach dokonano wyboru ofert złożonych przez wykonawców, które były zgodne z przedmiotem zamówienia i najkorzystniejsze (najniższe) cenowo. Z wyłoniłymi wykonawcami zawarto umowy²⁹, których przedmiot był tożsamy z przedmiotem postępowania, a wynagrodzenie wykonawców i termin wykonania przedmiotu zamówienia były zgodne ze złożonymi ofertami.

Uwzględniając powyższe, objęte kontrolą postępowania podprogowe zostały przeprowadzone z zachowaniem zasad konkurencyjności postępowania i wyboru najkorzystniejszej oferty.

Ustalenia dotyczące umów zawartych na podstawie ww. postępowań podprogowych zostały szczegółowo opisane w pkt 4.4 niniejszego dokumentu.

[akta kontroli str.193-1300]

²⁸ Wniosek o wszczęcie procedury udzielenia zamówienia od 30 000 złotych do wartości mniejszej wartości mniejszej niż kwoty 130 000 złotych zgodnie z regulacjami wewnętrznymi SO.

²⁹ Umowy nr: Go 242-1/22 z 18.01.2022 r. zawarta z Leszkiem Kujbida Hurtowa Sprzedaż Kopert Druki Art. Papiernicze na kwotę 45 653,70 zł brutto; Go 246-21/22 z 5.07.2022 r. zawarta z Grzegorzem Kosowskim Zakład Instalacji Elektrycznych na kwotę 64 800,00 zł brutto (1 800,99 zł brutto/miesiąc); Go 248-2/22 z 19.09.2022 r. zawarta z JARD Sp. z o.o. na kwotę 31 709,40 zł brutto; I-226-1/22 z 27.07.2022 r. zawarta z GastronKLIMA Artur Głogowski na kwotę 22 017,00 zł brutto; I-226-2/22-2 z 18.08.2022 r. zawarta z Instal-Tech Marcin Marzec na kwotę 113 160,00 zł brutto; I-226-4/22 zawarta z „ALFA-SYSTEM” Sp. z o.o. na kwotę 98 461,60 zł brutto; PPOŻ-280-1/22 zawarta z PH-T SUPON Sp. z o.o. za kwotę 94 530,42 zł brutto; Go 242-1/23 z 31.01.2023 r. zawarta z Joanną Piastowską PH ODNOWA na kwotę max. 29 750 zł netto; Go 248-1/23 z 21.06.2023 r. z JARD Sp. z o.o. na kwotę 21 069,90 zł brutto; Go 240-4/23 z 20.07.2023 r. zawarta z Markiem Chmielewskim, Albertem Nowocieniem i Wiolettą Sikora współnikami BILT POLSKA S.C. na kwotę 25 890,00 zł brutto.

3. Gospodarka samochodowa, w tym podróże służbowe.

Przedmiotowy obszar działalności Sądu oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami z uwagi na:

- zarządzenie, które nie uwzględniało wszystkich istotnych elementów dotyczących gospodarowania środkami transportu w Sądzie Okręgowym;
- niekompletne wypełnianie kart drogowych w zakresie dokumentowania pobierania paliwa do samochodów;
- przypadki stosowania nieprawidłowej wysokości diety za dobę podróży.

3.1 Gospodarowanie samochodami służbowymi.

W okresie objętym kontrolą w jednostce obowiązywało zarządzenie Dyrektora Sądu³⁰ regulujące użytkowanie samochodów służbowych. Jak wynika z wyjaśnień³¹, w jednostce w zakresie gospodarki samochodowej korzystano z opracowania Ministerstwa Sprawiedliwości³². Należy zaznaczyć, że wskazana regulacja z 2010 r. była wyłącznie materiałem szkoleniowym. Przedstawione zostały w nim obowiązujące w tamtym czasie podstawowe wytyczne normalizujące zasady dotyczące kto i na jakich zasadach może kierować pojazdem służbowym, zasady wykorzystywania samochodów służbowych, normy zużycia paliwa, rodzaj ewidencji i dokumentacji prowadzonej w związku z wykorzystywaniem, eksploatacją i obsługą pojazdu, a także zasady rozliczania zużycia paliwa. W trakcie kontroli w Sądzie rozpoczęto prace nad opracowaniem nowych regulacji³³.

Zarządzenie dotyczące zasad użytkowania samochodów zostało ograniczone do 7 punktów, które określają m.in. cel korzystania z samochodów służbowych, formalny sposób uzyskiwania zgód na korzystanie z samochodów. W dokumencie nie poddano m.in. szczegółowych zasad dotyczących dokumentacji samochodowej, norm zużycia paliwa, dokumentowania zużycia materiałów pędnych ani żadnych unormowań dotyczących korzystania z posiadanych pojazdów.

W okresie objętym kontrolą jednostka dysponowała łącznie 5 służbowymi pojazdami osobowymi³⁴, z czego 2 zostały zbyte 25.10.2022 r. Na stanowisku kierowcy zatrudnione były 2 osoby. Każda z nich posiadała aktualne badania lekarskie dopuszczające do prowadzenia pojazdów. Jak wynika z wyjaśnień³⁵, aktualne dane kierowców wraz z ich zezwoleniami ewidencjonowane są w spisie spraw zgodnie z rzeczowym wykazem akt Sądu, pod hasłem klasyfikacyjnym – „Eksploatacja własnych i obcych środków transportu”.

Prowadzona dokumentacja zawierała rozliczenia miesięcznych zestawień podsumowanych kosztów eksploatacji wraz z kontrolką zakupu i zużycia paliwa. Ponadto posiadano aktualne polisy ubezpieczeniowe dla każdego samochodu.

Kontrolą objęto łącznie 109 kart drogowych wystawionych dla podróży służbowych zrealizowanych w maju 2022 r. oraz lutym w 2023 r. Stwierdzono niepoprawne wypełnianie pozycji dotyczącej dokumentowania pobierania paliwa. W przeważającej ilości kart wypełniana była jedynie pozycja dotycząca ilości pobranego paliwa

³⁰ Nr Go-0011-4/14 Dyrektora Sądu Okręgowego w Radomlu z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie użytkowania samochodów służbowych w Sądzie Okręgowym.

³¹ Wyjaśnienie z 8.12.2023 r. Dyrektora Sądu (wniosek nr 4).

³² Zasady używania i eksploatacji samochodów służbowych w sądach powszechnych i innych jednostkach resortu sprawiedliwości.

³³ Termin ich wprowadzenia wyznaczono na 15 grudnia 2023 r.

³⁴ Renault Fluence [REDACTED] – do 25.10.2022 r., Renault Fluence [REDACTED] – do 25.10.2022 r., Chevrolet Cruze [REDACTED], Toyota Corolla [REDACTED], Toyota Corolla [REDACTED].

³⁵ Wyjaśnienie z 11.12.2023 r. Dyrektora Sądu Okręgowego w Radomiu (wniosek nr 2).

z pominięciem takich informacji jak stan paliwa przy otrzymaniu karty (miejsce zatankowania pojazdu, nr kwitu)³⁶. W ww. kartach stwierdzono brak podpisu osób wydających paliwo do samochodu oraz podpisów poświadczających stan paliwa przy zwrocie karty drogowej.

[akta kontroli str. 1301 - 1606]

3.2 Podróże służbowe.

W okresie objętym kontrolą w SO kwestie podróży służbowych normowano w *Regulaminie udzielania i rozliczania delegacji w Sądzie Okręgowym w Radomiu (dalej: Regulamin)*, wprowadzonym zarządzeniem Nr KD-0012-1/2014 Prezesa Sądu Okręgowego i Dyrektora Sądu Okręgowego w Radomiu z 30 czerwca 2014 r. w sprawie *delegacji służbowych*, obowiązującym od 1 lipca 2014 r. Opisano w nim m. in. zasady prowadzenia rejestru delegacji, udzielania i rozliczania zaliczek, rozliczania delegacji, udokumentowania kosztów podróży służbowej.

Próbę kontrolną stanowiły podróże służbowe zrealizowane w maju 2022 r.³⁷ oraz lutym 2023 r.³⁸ – łącznie 53 poleceń wyjazdów służbowych (dalej: PWS)³⁹.

Ustalono, że wszystkie PWS zostały podpisane przez osobę upoważnioną oraz zawierały określenie informacji o celu, terminie i miejscu podróży. Niektóre z objętych kontrolą PWS odbywały się z wykorzystaniem samochodu służbowego⁴⁰ lub prywatnego⁴¹. W przypadku możliwości korzystania z samochodów prywatnych przed podróżą uzyskano stosowną zgodę do wykorzystania prywatnego pojazdu. W takim przypadku do PWS załączano wniosek pracownika o zgodę na wykorzystanie samochodu.

Na podstawie skontrolowanych PWS stwierdzono:

- PWS były składane przez pracowników i rozliczane przez Oddział Kadr z zachowaniem obowiązujących terminów;
- wypłaty należnych sum pieniędzy za odbycie podróży służbowych były realizowane z zachowaniem obowiązujących terminów;
- rozliczane PWS zostały poddane kontroli pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zostały zatwierdzone do wypłaty przez osoby upoważnione;
- niemal we wszystkich przypadkach koszty oraz diety związane z podróżami służbowymi naliczone były w sposób prawidłowy; nieprawidłowości stwierdzono w 2 PWS⁴², gdzie wypłacono pracownikom zawyżoną kwotę diety – zamiast należnej połowy diety w kwocie 15 zł wyliczono i wypłacono kwotę należną za pełną dietę, tj. 30 zł;
- w 9⁴³ przypadkach osoba delegująca pracownika w podróż służbową na PWS nie wskazała środka transportu, co było niezgodne z § 3 rozporządzenia; jednocześnie w przypadku, gdy podróż odbywała się koleją, pracownik w rozliczeniu kosztów podróży nie wskazał klasy pociągu;

³⁶ Karty drogowe z 2022 r. nr 000008, 000002, 866099, 853177, 853172, 853242, 853237. Karty drogowe z 2023 r. nr 000695, 000960, 000686, 000477, 000506, 000505.

³⁷ 35 poleceń wyjazdu służbowego.

³⁸ 18 poleceń wyjazdu służbowego.

³⁹ Ustalono, że do Oddziału Kadr nie zostało złożonych przez pracowników jednostki 6 PWS, dane pochodzą z informacji do kontroli z 12 grudnia 2023 r. [redacted] kierownika Oddziału Kadr w SO w Radomiu, które dotyczyły PWS nr: 73/22, 92/22, 23/23, 26/23, 27/23, 28/23.

⁴⁰ PWS nr: 62/22, 63/22, 74/22, 76/22, 77/22, 78/22, 79/22, 80/22, 81/22, 83/22, 84/22, 85/22, 86/22, 94/22, 25/23, 29/23, 30/23, 35/23, 37/23, 38/23.

⁴¹ PWS nr: 66/22, 71/22, 72/22, 82/22, 87/22, 90/22, 91/22, 22/23, 34/23, 39/23.

⁴² PWS nr 90/22, 91/22

⁴³ PWS nr: 64/22, 65/22, 67/22, 68/22, 69/22, 70/22, 88/22, 89/22 oraz 93/22.

- w przypadku PWS, które zgodnie z *Regulaminem* zostały przedłożone przez pracownika do Oddziału Kadr, nie dokonano ich weryfikacji w zakresie merytorycznym – potwierdzenia wykonania polecenia służbowego (dotyczy delegacji bez kosztowych)⁴⁴.

[akta kontroli str. 1607-1803]

4 Realizacja wydatków ujętych w planie finansowym na dany rok budżetowy.

Przedmiotowy obszar działalności Sądu oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami, ponieważ:

- *Instrukcja* sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych obowiązującej w Sądzie Okręgowym i Sądach Rejonowych w Lipsku, Przysusze, Szydłowcu i Zwoleń (dalej: *Instrukcja*) została wprowadzona jedynie zarządzeniem Dyrektora, natomiast jej postanowienia nakładają obowiązki na pracowników zarówno administracyjnych, jak i wydziałów orzeczniczych.
- stwierdzono brak parafy radcy prawnego na umowach objętych kontrolą,

4.1 Regulacje wewnętrzne.

W okresie objętym kontrolą w Sądzie obowiązywała *Instrukcja*, której zapisy były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁵ (dalej: *uor*). W *Instrukcji* szczegółowo określono m. in. rodzaje dokumentów finansowo-księgowych oraz sposób ich kontroli, a także postępowania w razie wykrycia w toku kontroli nieprawidłowości w dokumentach finansowo-księgowych lub ujętych w nich operacjach gospodarczych.

Została ona wprowadzona jedynie zarządzeniem Dyrektora, natomiast jej postanowienia nakładają obowiązki na pracowników zarówno administracyjnych, jak i wydziałów orzeczniczych. W związku z powyższym zasadnym jest wprowadzenie jej wspólnym zarządzeniem nie tylko Dyrektora Sądu, lecz również Prezesa Sądu, który jest zwierzchnikiem służbowym pracowników wydziałów orzeczniczych⁴⁶.

[akta kontroli str. 1804-1887]

4.2 Umowy dotyczące zamówień objętych kontrolą oraz inne umowy cywilnoprawne (zlecenie/o dzieło).

W Sądzie obowiązywały *Zasady postępowania w zakresie zawierania umów zleceń/umów o dzieło w Sądzie Okręgowym w Radomiu oraz sądach funkcyjnych: w Sądzie Rejonowym w Lipsku, Przysusze, Szydłowcu i Zwoleń* (dalej: *Zasady zawierania umów*), wprowadzone Zarządzeniem nr KD-0011-8/19 Dyrektora Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 27.05.2019 r. Jednocześnie ujednoliciły system zawierania umów, w tym dokumentowania, kontroli kosztów oraz prowadzenia rejestru umów. Umowy powinny być zawierane na podstawie wniosku. Po jego akceptacji na stronie internetowej Sądu powinno zostać opublikowane zaproszenie do składania ofert na wykonanie określonych czynności i na podstawie zgłoszeń powinna zostać wybrana najkorzystniejsza oferta. Następnie odpowiednia komórka zobowiązana była sporządzić umowę i przekazać ją dyrektorowi Sądu do akceptacji. Stwierdzono, że w ww. regulacjach wewnętrznych nie

⁴⁴ Np. PWS nr 67/22, 68/22, 69/22, 70/22, 94/22, 36/23, 37/23.

⁴⁵ Dz. U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.; Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.

⁴⁶ Zgodnie z art. 22 *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (dalej: *usp*) prezes sądu m.in. jest zwierzchnikiem służbowym sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych, asystentów sędziów danego sądu oraz kierownika i specjalistów opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów.

określono procesu weryfikowania/parafowania umowy/projektu umowy przez radcę prawnego.

4.3 Umowy cywilnoprawne (zlecenie/o dzieło).

Skontrolowano 12 z 78 umów (15,38%) wskazanych w rejestrze umów. Ich przedmiotem było przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń/wykładów podczas stażu urzędniczego (5 umów), przeprowadzenia wykładu w ramach III Ogólnopolskiej Konferencji Opiniodawczych Zespołów Sądowych Specjalistów (4 umowy) oraz obsługa kotła c.o. (3 umowy).

Łącznie z tytułu zawartych umów objętych kontrolą Sąd wydatkował kwotę 113 770,00 zł brutto (w rozdziale 75502⁴⁷, w § 4700⁴⁸ i 4170⁴⁹).

Każdą ze skontrolowanych umów, zgodnie z procedurą wewnętrzną, poprzedził wniosek sporządzony przez właściwego kierownika komórki organizacyjnej. We wszystkich badanych przypadkach na stronie Sądu zamieszczono ogłoszenia wraz z kryteriami wyboru. Weryfikacji ofert dokonywano w komórce organizacyjnej, która składała wnioski. W przypadku umów na szkolenia dla uczestników stażu osobami szkolącymi byli pracownicy Sądu w przypadku konferencji wykładowcami nie byli pracownicy Sądu. W przypadku umów na obsługę kotłów c.o. był problem z zatrudnieniem osób ze względu na zakres i wymogi oraz niewielkie zainteresowanie. We wnioskach wskazywano wykonawcę i jego wynagrodzenie; wybór zatwierdzany był przez Dyrektora Sądu. Na wniosku główna księgowa potwierdzała kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących operacji gospodarczej i finansowej oraz jej zgodność z planem finansowym (rozdział 75502 w § 4700). W przypadku umów zawartych na przeprowadzenie szkoleń dla stażystów urzędniczych, wykonawcami umów byli pracownicy SO, natomiast w przypadku umów dotyczących przeprowadzenia wykładów w ramach III Ogólnopolskiej Konferencji Opiniodawczych Zespołów Sądowych Specjalistów wykonawcami były osoby spoza Sądu.

Wynagrodzenia wykładowców w przypadku wykładów były zgodne z zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości stawek wynagrodzenia dla osób prowadzących wykłady lub zajęcia w innej formie dla sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych, zawodowych kuratorów sądowych, asystentów sędziego, kierowników i specjalistów opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów, urzędników sądowych i innych pracowników jednostek sądownictwa powszechnego, organizowane w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych tych osób przez prezesów lub dyrektorów sądów powszechnych⁵⁰ – stawki godzinowe nie przekraczały maksymalnych stawek określonych w przedmiotowym zarządzeniu.

Po przeprowadzeniu wykładów zleceniobiorcy wystawiali rachunki, które zostały skontrolowane merytorycznie przez właściwego kierownika komórki wnioskującej.

Wynagrodzenia w przypadku umów na przeprowadzenie szkoleń i wykładów oraz na obsługę kotłów c.o. były zgodne z zawartymi umowami. Płatności zostały zrealizowane z zachowaniem terminów określonych w umowach i na właściwe rachunki bankowe wykonawców.

We wszystkich skontrolowanych umowach zawarto postanowienia w postaci kar umownych, zabezpieczające interes Sądu.

⁴⁷ Jednostki sądownictwa powszechnego.

⁴⁸ Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej.

⁴⁹ Wynagrodzenia bezosobowe.

⁵⁰ Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 204.

Jak wskazano wcześniej, w procedurze wewnętrznej Sądu nie uregulowano kwestii parafowania umów przez radcę prawnego; brak było również potwierdzenia dokonania takiej weryfikacji na zawartych umowach.

[akta kontroli str. 1888-2169; 2268-2413]

4.4 Umowy dotyczące zamówień publicznych.

W umowach zawartych na podstawie przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i postępowań podprogowych, opisanych w pkt. 2.1 i 2.2, nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

W zakresie realizacji umowy nr 8/ZP/22 z 10.11.2022 r. na wykonanie systemu kontroli dostępu i systemu monitoringu wizyjnego w budynku Sądu Rejonowego w Zwoleniu – wykonanej 23.12.2022 r. oraz umowy nr 5/ZP/23 z 23.08.2023 r. na wykonanie modernizacji kotłowni w budynku Sądu Rejonowego w Zwoleniu – wykonanej 28.09.2023 r. stwierdzono, że ogłoszenia o wykonaniu umowy zostały zamieszczone w BZP⁵¹ z zachowaniem 30 dniowego terminu określonego w art. 448 ustawy Pzp.

Wszystkie umowy zawarte w wyniku przeprowadzonych postępowań podprogowych i postępowań o udzielenie zamówienia na podstawie ustawy Pzp zrealizowano zgodnie z ich treścią. Odbioru przedmiotu umów na dostawy (poza drukami) dokonano na podstawie protokołów odbioru podpisanych przez przedstawicieli stron, natomiast potwierdzenie wykonania usług oraz dostawy druków dokonano na fakturach.

Faktury poddano kontroli wstępnej, zatwierdzono do wypłaty, a wynagrodzenie wpłacono w wysokościach określonych w zawartych umowach, przelewem na prawidłowe rachunki bankowe oraz we właściwych terminach.

[akta kontroli str. 193-1300]

5. Należności ławników.

Na podstawie sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za rok 2022 oraz za III kwartał 2023 r. ustalono, że w § 3030⁵² Sąd poniósł wydatki w wysokości odpowiednio: 816 460,84 zł (planowane 816 483,00 zł) i 736 961,40 zł (planowane 940 000,00 zł).

W Sądzie wewnętrzne procedury dotyczące przyznawania i wypłaty należności ławnikom zostały zawarte w *Instrukcji, w Karcie kontroli i obiegu dokumentów nr 14*. Przedmiotowe regulacje w sposób przejrzysty określały czynności związane z przyznawaniem i wypłatą należności dla ławników. Jednocześnie były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Kontrolą objęto dokumentację źródłową w zakresie wydatków dotyczących należności dla ławników, zaewidencjonowanych w okresie: 26.08 – 23.09.2022 r., 26.11 – 25.12.2022 r. oraz 26.07 – 25.08.2023 r. na łączną kwotę 18 080,59 zł wydatkowane w ramach § 3030.

Należności dla ławników przyznawane były na podstawie wniosku wraz z listą ławników wykonujących pracę w danym okresie.

Wysokość przyznanych ławnikom, zgodnie z art. 172 § 3 *usp*, rekompensat pieniężnych za czas wykonywania czynności w sądzie została ustalona w wysokości 2,64% kwoty

⁵¹ W BZP odpowiednio: nr 2023/BZP 00043944/01 z 19.01.2023 r. i 2023/BZP 00457692/01 z 24.10.2023 r.

⁵² Różne wydatki na rzecz osób fizycznych.

stanowiącej podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego⁵³, tj. zgodnie z art. 172 § 4 ww. ustawy i wyniosła 133,33 zł w 2022 r.⁵⁴ oraz 143,73 zł w 2023 r.⁵⁵

W odniesieniu do przysługującego ławnikom ryczałtu na pokrycie kosztów dojazdu do sądu ustalono, że w 2022 r. i 2023 r. wysokość przyznanych należności z ww. tytułu była zgodna z art. 172 § 4a *usp.* Ławnicy otrzymali ryczałt w wysokości kolejno 12,63 zł oraz 13,61 zł. Wyplacone kwoty stanowiły równowartość 0,25% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w roku 2022 i 2023.

Dokumenty zostały opatrzone adnotacją o przeprowadzeniu kontroli pod względem formalno-rachunkowym i zatwierdzone do zapłaty przez Dyrektora. Dokonane wydatki zostały prawidłowo zakwalifikowane i ujęte w ewidencji księgowej Sądu.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

[akta kontroli str. 2169-2267]

6. Wydatki inwestycyjne.

Kontrolą objęto dokumentację źródłową dotyczącą wydatków poniesionych w § 6050⁵⁶ i § 6060⁵⁷

Sąd w planie finansowym na rok 2022 w § 6050 przewidział wydatki w kwocie 282 000,00 zł (wydatkował 100%) i w § 6060 w kwocie 1 661 953,00 zł, z czego wydatkował 1 659 825,70 zł (99,88%). Natomiast w roku 2023 w § 6050 zaplanowano 13 500 000,00 zł, z czego do końca września 2023 r. wydatkowano 6 877 716,99 zł. Z kolei w § 6060 zaplanowano 325 000,00 zł, z czego do końca września 2023 r. nie dokonywano żadnych wydatków. Ogółem Sąd w ramach inwestycji w badanym okresie wydatkował 8 819 542,69 zł.

Wydatki inwestycyjne w 2022 r. i 2023 r. objęte kontrolą (w kwocie 7 193 925,99 zł, tj.: 81,57%) dotyczyły:

- doradztwa prawnego i zastępstwa procesowego przed KIO – 10 147,50 zł⁵⁸,
- dostawy dwóch samochodów osobowych dla SO – 207 600,00 zł oraz dostawy, montażu, konfiguracji i uruchomienia skanera do prześwietlania bagażu dla Sądu Rejonowego w Zwoleniu – 98 461,50 zł⁵⁹,
- budowy budynku dla Sądu Rejonowego i Prokuratury Rejonowej w Przysusze – 33 307 460,47 zł, z czego w 2023 r. wydatkowano 6 877 716,99 zł⁶⁰ (postępowanie wszczęto w 2021 r.).

Umowy dotyczące doradztwa prawnego i zakupu dwóch samochodów zrealizowano zgodnie z ich treścią – dokonano odbioru na podstawie faktur, w przypadku budowy umowa jest w trakcie realizacji. Faktury poddano kontroli wstępnej, zatwierdzono do

⁵³ Art. 91 § 1c *usp.*

⁵⁴ Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (Dz. U. z 2021 r., poz. 2445 ze zm.), podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego stanowiło przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2020 r. ogłoszone w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego powiększone o kwotę 26,00 zł, które wyniosło 5 050,48 zł.

⁵⁵ Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. z 2022 r., poz. 2666 ze zm.), podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego stanowiła kwota w wysokości 5 444,42 zł.

⁵⁶ Wydatki Inwestycyjne Jednostek budżetowych.

⁵⁷ Wydatki na zakupy inwestycyjne Jednostek budżetowych.

⁵⁸ Wydatek z § 6050 w 2022 r.

⁵⁹ Wydatek z § 6060 w 2022 r.

⁶⁰ Wydatek z § 6050 w 2023 r.

wypłaty, a wynagrodzenie wpłacono w wysokościach określonych w zawartych umowach, przelewem na prawidłowe rachunki bankowe oraz we właściwych terminach. Poniesione wydatki odpowiadały kwotom wynikającym z dowodów księgowych. Zostały poniesione zgodnie z celami, na które zostały przeznaczone.

[akta kontroli str. 2414-2443]

IV. OGÓLNA OCENA DZIAŁALNOŚCI SO.

Mając na względzie ustalenia kontroli oraz wskazane poniżej oceny częściowe kontrolowanych obszarów, ogólnie działalność Sądu w badanym zakresie oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami.

Wydatkowanie środków publicznych w ramach postępowań realizowanych w trybie ustawy Pzp oraz zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł, a także procedury wewnętrzne w przedmiotowym zakresie oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami. W powyższym obszarze stwierdzono bowiem:

- wskazanie w *Regulaminie zamówień podprogowych* zbyt wysokiej kwoty (20 000 zł netto), poniżej której dokonuje się zakupu u wybranego wykonawcy, nie stosując rozróżnienia cenowego/zaproszenia do składania ofert, tj. konkurencyjnej procedury wyboru wykonawcy zamówienia podprogowego, co nie gwarantuje prawidłowego zabezpieczenia interesów SO,
- niewskazanie wartości zamówienia w *Protokole* dotyczącego jednego z kontrolowanych postępowań o udzielenie zamówienia (tj. łącznej wartości zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy Pzp) i jego równowartości w euro, lecz tylko wartości zamówień z podziałem na części i ich równowartości w euro, co jest niezgodne z art. 72 ust. 1 pkt 2, w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy Pzp i treścią wzoru protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (druk ZP- PN),
- błędy w treści oświadczeń składanych w trybie art. 56 ust. 4 ustawy Pzp, polegające na niewskazywaniu wszystkich wykonywanych czynności w jednym z postępowań i funkcji przy udzieleniu trzech kontrolowanych zamówień przez osoby składające te oświadczenia na stosowanych przez SO drukach, co nie koresponduje z treścią innych dokumentów postępowań i budzi wątpliwości w zakresie zachowania przez SO zasady przygotowania i przeprowadzenia tych postępowań w sposób przejrzysty, tj. zasady określonej w art. 16 pkt 2 ustawy Pzp.

Jednocześnie, procedury wewnętrzne w zakresie zamówień publicznych realizowanych na podstawie ustawy Pzp opracowane zostały w sposób prawidłowy. W przypadku zamówień podprogowych wyboru wykonawców dokonywano zgodnie z zasadami konkurencyjności, a przedmiot umów dotyczących wszystkich zamówień zrealizowano zgodnie z umowami.

Gospodarowanie w jednostce środkami transportu oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami, ze względu na:

- zarządzenie w zakresie gospodarowania środkami transportu w Sądzie Okręgowym, które nie uwzględniało wszystkich istotnych elementów dotyczących gospodarowania środkami transportu,
- niekompletne wypełnianie kart drogowych w zakresie dokumentowania pobierania paliwa do samochodów oraz niewypełnianie wszystkich wymaganych pozycji w rozliczeniu kosztów podróży,
- przypadki zastosowania zawyżonej kwoty diety za dobę podróży, przypadki niedokonania kontroli merytorycznej PWS przedłożonych przez pracownika oraz niewskazywanie przez osobę delegującą w podróż środka transportu na niektórych PWS.

Jednocześnie stwierdzono, że w pozostałych przypadkach koszty podróży służbowych rozliczano i dokumentowano w sposób prawidłowy. Prowadzona dokumentacja związana z gospodarką samochodową zawierała rozliczenia miesięcznych zestawień podsumowanych kosztów eksploatacji wraz z kontrolkami zakupu i zużycia paliwa. Posiadano aktualne polisy ubezpieczeniowe dla każdego samochodu.

Realizację wydatków ujętych w planie finansowym na dany rok budżetowy oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami. Na powyższą oceną miało wpływ:

- brak w procedurach wewnętrznych postanowień o konieczności parafowania umów przez radcę prawnego, co znalazło odzwierciedlenie w skontrolowanych umowach,
- wprowadzenie *Instrukcji* jedynie zarządzeniem Dyrektora, mimo że jej postanowienia nakładają obowiązki na pracowników nie tylko administracyjnych, jak i wydziałów orzeczniczych. W związku z powyższym zasadnym jest dokonanie jej aktualizacji oraz wprowadzenie wspólnym zarządzeniem nie tylko Dyrektora Sądu, lecz również Prezesa Sądu, który jest zwierzchnikiem służbowym pracowników wydziałów orzeczniczych.

Jednocześnie stwierdzono, że należności ławnikom przyznawano i wypłacano zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, a umowy cywilnoprawne zawierano i rozliczano zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi. Wydatki dokonano w granicach określonych w planie finansowym, na zakupy i usługi związane z zapewnieniem właściwego funkcjonowania Sądu. Udokumentowano i ewidencjonowano je zgodnie z *uor* oraz zasadami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Na tym czynności kontrolne zakończono.

W związku z powyższym wnosi się o niezwłoczne podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz zapobieżenie ich powstawaniu w przyszłości, w tym w szczególności:

1. W przypadku postępowań realizowanych w trybie *ustawy Pzp* oraz zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł:

- wprowadzenie zmiany w *Regulaminie zamówień podprogowych* polegającej na obniżeniu zbyt wysokiej kwoty zamówień (20 000 zł netto), w przypadku których nie stosuje się rozeznania cenowego/zaproszenia do składania ofert,
- każdorazowe wskazywanie w Protokołach dotyczących postępowań o udzielenie zamówienia informacji o łącznej wartości udzielanego zamówienia⁶¹ w PLN oraz jego równowartości w EURO⁶²,
- stosownie do ustaleń kontroli dotyczących składania oświadczeń, o których mowa w art. 56 *ustawy Pzp*, wprowadzenie mechanizmu zapewniającego przejrzystość prowadzonego postępowania (art. 16 pkt 2 *ustawy Pzp*) podczas ich składania przez osoby do tego zobowiązane, w tym przez osoby udzielające zamówienie.

2. W przypadku gospodarowania środkami transportu:

- uwzględnienie w zarządzeniu w sprawie użytkowania samochodów służbowych w Sądzie Okręgowym, istotnych elementów dotyczących gospodarowania samochodami służbowymi, tj. m.in. szczegółowych zasad dotyczących dokumentacji samochodowej, norm zużycia paliwa, dokumentowania zużycia materiałów pędnych czy unormowań dotyczących korzystania z posiadanych pojazdów.

⁶¹ Zgodnie z art. 30 ust. 1 *ustawy Pzp*.

⁶² Zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 2, w zw. z art. 30 ust. 1 *ustawy Pzp* i wzorem protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (druk ZP- PN).

- kompletne wypełnianie kart drogowych w zakresie pobierania paliwa do samochodów oraz wypełnianie wszystkich wymaganych pozycji w rozliczeniu kosztów podróży,
- stosowanie prawidłowych kwot diet za dobę podróży,
- każdorazowe wskazywanie przez osobę delegującą w podróż środka transportu w PWS oraz dokonywanie kontroli merytorycznej PWS przedłożonych przez pracowników.

Ponadto, wprowadzenie *Instrukcji* wspólnym zarządzeniem Prezesa jak i Dyrektora Sądu oraz dokonanie jej aktualizacji o zapisy o konieczności parafowania umów przez radcę prawnego, potwierdzającego sprawdzenie ich pod względem formalno-prawnym.

Stosownie do § 30 ust. 3 pkt. 1 i 2 komunikatu Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie kontroli zarządczej dla działu administracji rządowej – sprawiedliwość dotyczących przeprowadzania kontroli działalności administracyjnej sądów powszechnych⁶³, proszę o przekazanie, w terminie do 4 listopada 2024 r. pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z § 31 wyżej przywołanego komunikatu od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Jakub Jankowski
 Zastępca Dyrektora
 Biura Ministra

Dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach dla:

1. Dyrektor i Prezes Sądu Okręgowego w Radomiu.
2. Wydział Kontroli w Biurze Ministra w Ministerstwie Sprawiedliwości – aa.

⁶³ Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2015 r., poz. 236